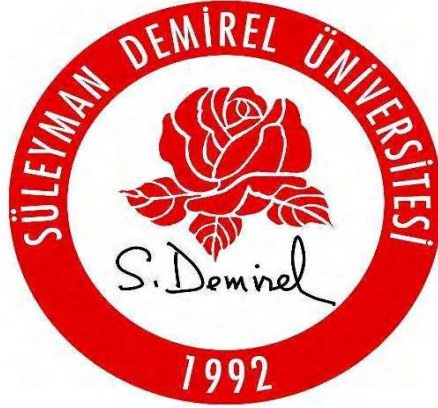

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

Dönem V
Spor Hekimliği Ana Bilim Dalı Staj Kılavuzu

ISPARTA
2024

İçindekiler

Stajın Sorumlu Öğretim Üyeleri	3
Staj Kuralları	3
Staj Amaç ve Hedefleri	3
Öğrenim Çıktıları	4
Eğitim Ortamı.....	4
Eğitim Yöntemleri ve Süresi.....	4
Ölçme Değerlendirme Yöntemleri ve Formları	5
Uygulama portfolyosu.....	5
Uygulama portfolyosunu puanlama kriterleri	5
Staj Geçme Kriterleri	8
Klinik Semptom/Bulgu/Durumların ve Çekirdek Hastalıkların Öğrenme Düzeyleri ile Eşleştirilmesi	9
Temel Hekimlik Uygulamalarının İçeriği, Öğrenme Düzeyleri	12
UÇEP-2020 Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler Durumlar Listesinin Staj İçerindeki Örnekleri .	15
Dönem 5 Spor Hekimliği Staj Programı.....	16
Yararlanılacak Kaynaklar	17

Stajın Sorumlu Öğretim Üyeleri

Doç. Dr. Sabriye ERCAN

Prof. Dr. Cem ÇETİN

Staj Kuralları

- Stajyer doktorlar mesai saatleri içinde görev yerinde bulunmalıdır.
- Stajyer doktorlar Spor Hekimliği Polikliniğinde/Tedavi Ünitesinde bulunduğu sürece beyaz önlüklerini giymeli ve isimliklerini görünür vaziyette yakalarına takmalıdır.
- Stajyer doktorlar, öğretim üyelerine ve asistan hekimlere karşı sorumludur.
- Stajyer doktorların staj boyunca düzenlenen eğitim, seminer, bilimsel çalışma faaliyetlerine katılması gerekmektedir.
- Programın %80'ine devam zorunluluğu vardır.

Staj Amaç ve Hedefleri

Dönem 5 Stajyer eğitimindeki bu seçmeli stajın amacı, UÇEP'te yer alan düzeyde

- Spora katılım onayı verilmesi için başvuran bireyden anamnez alma ve fizik muayene yapabilme konusunda bilgi, beceri ve tutum geliştirebilme,
- Birinci basamakta sık karşılaşılan spor yaralanmalarında, amaca yönelik anamnez alma ve fizik muayene yapabilmek, spor yaralanmasının tanısı ve tedavisi konusunda bilgi, beceri ve tutum geliştirebilme,
- Kronik hastalığı bulunup egzersiz reçetesi almak için başvuran hastaya yönelik anamnez alma, fizik muayene yapabilme ve egzersiz reçetelemesi konusunda bilgi, beceri ve tutum geliştirebilme yetkinliğini ve yeterliğini kazandırmaktır.

Öğrenim Çıktıları

1. Sağlığın korunması için bireyleri fiziksel aktiviteye yönlendirir.
2. Sağlıklı bireylerin egzersiz programlarını düzenler.
3. Spora katılım öncesi muayenelerini yapar.
4. Spor yaralanmalarının tanısını koyar, tedavisini ve rehabilitasyonunu planlar.
5. Kronik hastalığı olan bireylere egzersiz programı önerir.

Eğitim Ortamı

Derslikler:

- Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Spor Hekimliği Polikliniği
- Tıp Fakültesi Dekanlığı, Morfoloji Binası, 1. Katı, Spor Hekimliği Tedavi Ünitesi
- Tıp Fakültesi Dekanlığı, Morfoloji Binası, 1. Katı, Performans Laboratuvarı
- Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Eğitim Katı Spor Hekimliği Eğitim Salonu

Saha çalışması:

- Isparta Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü (Aktif protokol varlığında, haftada bir gün spor hekimliği tıpta uzmanlık öğrencisi olan asistan hekimin gözetmenliğinde)

Eğitim Yöntemleri ve Süresi

Staj süresi 1 haftadır. Eğitim yöntemi olarak; kaynak araştırma, seminer sunumu (ödev), ters yüz edilmiş sınıf, tartışma, eğitim-uygulama, problem çözme, soru-cevap teknikleri uygulanır.

- Sınıf dersleri
- Hasta başı uygulamaları (vizitler)
- Poliklinikte hasta hazırlama ve sunma
- Tedavi ünitesinde hasta hazırlama ve sunma
- Saha/laboratuvar uygulamaları
- Seminer/Makale saati
- Yapılandırılmış bağımsız çalışma saatleri
- Ödev görev yönetimi
- Olgu tartışmaları (klinikte karşılaşılan demonstratif hasta tartışmaları, reçete tartışma oturumları)

Ölçme Değerlendirme Yöntemleri ve Formları

Uygulama portfolyosu

Öğrencinin Adı-Soyadı/Numarası		
Uygulama	Adet	Öğretim Elemanının Adı Soyadı: Tarih:/...../20.... İmzası:..... ...
Spora katılım muayenesi/egzersiz reçetesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Ayak-ayak bileği muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Baldır muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Diz muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Kalça, uyluk ve pelvis muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Omuz muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Dirsek muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
El-el bileği muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Baş-omurga muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
Göğüs-karın muayenesi (0-10 puan)	1 (bir)	
UYGULAMA TOPLAM PUANI (0-100 puan)		

Uygulama portfolyosunu puanlama kriterleri

Uygulamaların değerlendirilmesi için mini klinik değerlendirme formundaki kriterler kullanılır.

MINİ KLİNİK DEĞERLENDİRME FORMU (MINİ-KD) NEDİR?

Mini-KD değerlendirme formu temel klinik becerilerinin geliştirilebilmesi için öğrencilerin hasta-hekim görüşmeleri ile ilgili bilgi sağlayan, biçimlendirici değerlendirme amacıyla tasarlanmış bir değerlendirme aracıdır¹.

Öğrencinin hasta etkileşiminin 10-15 dakikalık doğrudan gözlem değerlendirmesi veya “anlık görüntüsü” olarak değerlendirilebilir¹.

Burada amaç, yapılandırılmış bir form üzerinden öğrenciye görüşmesi hakkında bilgi sağlamak, iyi olduğu ve geliştirilmesi gereken yanları ortaya çıkararak etkin bir geri bildirim vermektir. Devam eden staj dönemi içerisinde uygulandığında öğrencinin geliştirilmesi gereken yanlarını geliştirebileceği için öğrenci hakkında karar verdirici olma niteliğinden uzak biçimlendirici değerlendirme yöntemleri arasında sayılmaktadır. Herhangi bir klinik ortamda gözlemci öğretim üyesi tarafından uygulanabilir. Uygulama zamanı öğrencinin isteği doğrultusunda belirlenebileceği gibi öğretim üyesinin istediği zamanda da uygulanabilir.

NASIL UYGULANIR?

Görüşmeye başlamadan önce hasta bilgilendirilir ve onayı alınır. Görüşme 15-20 dakika sürecek ve geribildirim için de 5- 10 dakikaya ihtiyacınız olacaktır.

Mini-KD DEĞERLENDİRME FORMU NASIL DOLDURULUR?

Mini-KD Değerlendirme Formu sırasında ilk bölümde yer alan demografik verilerin doldurulması öğrencinin yapacağı görüşmenin niteliğinin belirlenmesinde önemlidir. Hasta ile ne amaçla görüşme yapıldığı gibi konularda verilecek bilgi, formun ilgili başlıklarını değerlendirmeye dahil ederken ilgisiz başlıkların elimine edilmesine olanak verir.

Görüşmeye ilişkin değerlendirme amacıyla aşağıda yer alan yetkinliklere 1 ile 9 arası bir skor ile numaralandırılır. Seçilen değerlerin tercih nedenlerinin unutulmaması ve geribildirim sırasında belirtilmesi önemlidir.

Demonstre Edilen Yetkinliklerin Yorumlanmaları

Anamnez alma becerisi: Öğrenci, hastayı hikayesini anlatması konusunda yüreklendirir ve rahatlatır. Soruları etkili biçimde sorar, açık ve kapalı uçlu soruları yerinde kullanır. Anamnezi derinleştirme konusunda başarılıdır. Gerekli bilgiyi hastaya uygun soruları sorarak elde eder. Sözsüz iletişim becerilerini (göz teması, onaylama, hastaya dönük duruş, uygun mesafe, güler yüz...) kullanır.

Fizik muayene becerileri: Fizik muayeneyi sırasıyla ve doğru biçimde uygular. Hastanın konforuna ve mahremiyetine dikkat eder. Muayene sırasında hastaya gerekli açıklamaları yapar. Tanı ve görüntüleme yöntemlerini uygun sırayla ve dengeli biçimde ister.

İletişim becerisi: Öğrenci, istediği tetkik ve tedavi yöntemlerini hastaya gerekçelendirerek açıklayabilir. Hastanın anlayabileceği tıbbi terminolojiden uzak bir dil kullanır. Hastanın rızasını alır. Hasta yönetimini uygun yapar

Klinik karar verme: Tanıya yönelik isteklerinde seçici davranır, uygun tetkikleri ister. Risk, yarar hesabını doğru yapabilir. Uygun bir yönetim planı oluşturur

Profesyonellik: Hastanın konfor, güven, bilgi gereksinimlerine yönelik ilgili, dikkatli ve güven vericidir. Empati kurar. Etik şekilde davranır, hastayı yasal konularda bilinçlendirir. Hasta mahremiyetine özen gösterir.

Organizasyon/ verimlilik: Önceliklerini saptar, zamana dikkat eder, özlü ve açıktır.

Genel klinik yeterlilik: Kararlı, sentez yeteneğine sahip, koruyucu, etkili ve etkileyicidir.

DEĞERLENDİRME SONRASI GERİBİLDİRİM:

Mini-KD'nin birincil amacı performans hakkında geribildirim üretmektir. Öğrencinin hasta-hekim görüşmesi ile ilgili güçlü yanları vurgulayınız, geliştirilmesi gereken noktaları belirtiniz ve öğrenciye bir çalışma planı oluşturması için fırsat sağlayınız. Geribildirim uygun ortamda, olumlu bir atmosferde yapıcı olarak verilmelidir. Görüşme süresinin 15-20 dakika olduğu bir değerlendirme de 5-10 dakika arasında geribildirim vermek yeterlidir ^{2,3,4}.

1. *Amerikan İç Hastalıkları Kurulu, Program Yöneticileri Değerlendirme Araçları, erişim adresi: <https://www.abim.org/program-directors-administrators/assessment-tools/mini-cex.aspx> erişim tarihi: 16.06.2018*
2. *Norcini JJ, (2005) The Mini Clinical Evaluation Exercise, The Foundation for Advancement of International Medical Education and Research (FAIMER)*
3. *Tengiz Fİ, Şahin H. (2014), Klinikte Yeni Bir Ölçme Yöntemi: Mini Klinik Değerlendirme, Tıp Eğitimi Dünyası, 39;13-19.*
4. *Sayek İ, (2016) Tıp Eğitici El Kitabı, Güneş Yayınevi, Ankara.*

Mini Klinik Değerlendirme (Mini-KD) Formu

Öğrencinin Adı Soyadı:	
Değerlendirme tarihi:	
Eğitim Aldığı Klinik/Ana Bilim Dalı: Spor Hekimliği	
Hasta görüşmesinin yapıldığı yer:	Poliklinik: () Hasta odası: () Acil servis: () Diğer:.....
Hasta sorunun ilgili olduğu sistem	Ör: kardiyovasküler, nöroloji, vb.
Hastanın geliş nedeni	İlk başvuru: () Kontrol: () Diğer:.....
Hasta görüşmesinin odağı	Anamnez () Tanı () Hasta yönetimi () Danışmanlık/Açıklama ()
Olgunun karmaşıklığı	Düşük: () Orta: () Yüksek: ()
Öğrenci aynı hasta ile daha önce karşılaştı mı?	Hayır: () Evet: ()kez

Değerlendirme Başlıkları	Yetersiz/Zayıf			Yeterli/Orta			Üst Düzey/İyi			GY*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Anamnez alma becerisi										
Fizik muayene becerileri										
İletişim becerileri										
Klinik karar verme becerisi										
Profesyonellik										
Organizasyon/Verimlilik										
Genel klinik yeterlik										

*GY; gözlem yapılmayan başlıklar için lütfen bu sütunu işaretleyiniz.

Yorumlar:	
Öğrencinin özellikle iyi olduğu yönler	Öğrenciye gelişimi önerileri
Gelişim için eylem planı	

	Hiç memnun değilim	Çok memnunum
Öğrencinin Mini KD'ye ilişkin memnuiyeti	1 ←————→ 10	
Öğretim üyesinin Mini KD'ye ilişkin memnuiyeti	1 ←————→ 10	
Görüşmeye ayrılan süre (Dakika): Hasta Görüşmesi: dk Geribildirim: dk		

ALDIĞI NOT (Rakam ve Yazı ile)

Değerlendirenin Adı Soyadı/İmzası

Spor Hekimliği AD Başkanı Onayı

Staj Geçme Kriterleri

Geçme kriteri: Staj notunun 60 puan ve üzeri olmasıdır.

Klinik Semptom/Bulgu/Durumların ve Çekirdek Hastalıkların Öğrenme Düzeyleri ile Eşleştirilmesi

*Staj Sonunda Öğrenciler;

A	Acil durumu tanımlayarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli
ÖnT	Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli
T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak, uzmana yönlendirebilmeli
TT	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli
İ	Birinci basamak şartlarında uzun süreli takip (izlem) ve kontrolünü yapabilmeli
K	Korunma önlemlerini (birincil, ikincil ve üçüncül korunmadan uygun olan/olanları) uygulayabilmeli

Staj Eğitim Programında Yer alan Klinik Semptom/ Bulgu/ Durum (UÇEP-2020 Tablo 2.3.)	Çekirdek hastalıklar/klinik problemler	Öğrenme Düzeyi	Ölçme- Değerlendirme Yöntemi	Sorumlu Öğretim Üyesi
Bel ve sırt ağrısı Eklem ağrısı/ şişliği Eklemlerde hareket kısıtlılığı Kas-İskelet sistemi ağrıları (ekstremitte ve yumuşak doku) Kronik Ağrı	Artrit*	T	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Eklem ağrısı/ şişliği Eklemlerde hareket kısıtlılığı	Çıkık*	T-A-K	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Bel ve sırt ağrısı Boyun ağrısı Kas güçsüzlüğü Kronik Ağrı	Disk hernileri*	T-K	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Eklem ağrısı/ şişliği Eklemlerde hareket kısıtlılığı	Ekstremitte travması/ kırıkları*	T-A	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN

İmmobilizasyon Kas-İskelet sistemi ağrıları (ekstremiteler ve yumuşak doku)				
Bel ve sırt ağrısı Boyun ağrısı Göğüs ağrısı Halsizlik/yorgunluk Kas-İskelet sistemi ağrıları (ekstremiteler ve yumuşak doku) Kronik Ağrı Nöropatik ağrı Sabah tutukluğu Uyku ile ilgili sorunlar	Fibromiyalji*	T	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Dispne Hemoptizi Kalpte üfürüm	Kalp kapak hastalıkları	ÖnT-K	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Çarpıntı Hipotansiyon Senkop	Kalp ritim bozuklukları*	T-A-İ	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Büyüme-gelişme geriliği Çarpıntı Çomak parmak Deri ve ekleri değişiklikleri (Kuruluk, renk değişikliği vb) Dispne Emme güçlüğü Kalpte üfürüm Siyanoz	Konjenital kalp hastalıkları	ÖnT	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Bel ve sırt ağrısı	Mekanik bel ağrısı*	TT-K	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Hipertansiyon	Metabolik sendrom*	T-K-İ	Uygulama	Doç. Dr. Sabriye ERCAN

Kilo artışı/ fazlalığı			portfolyosu	Prof. Dr. Cem ÇETİN
Hepatomegali Hipertansiyon Horlama İmmobilizasyon Kilo artışı/ fazlalığı	Obezite*	T-K-İ	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Bel ve sırt ağrısı	Omurga şekil bozuklukları	T-K	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Bel ve sırt ağrısı Boyun ağrısı Eklem ağrısı/ şişliği Eklemlerde hareket kısıtlılığı Kas-İskelet sistemi ağrıları (ekstremitte ve yumuşak doku) Kronik Ağrı Sabah tutukluğu	Osteoartrit*	TT-K-İ	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Bel ve sırt ağrısı Kas-İskelet sistemi ağrıları (ekstremitte ve yumuşak doku) Kramp	Osteoporoz	ÖnT-K	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Eklem ağrısı/ şişliği Eklemlerde hareket kısıtlılığı Kas-İskelet sistemi ağrıları (ekstremitte ve yumuşak doku)	Tenosinovitler	TT	Uygulama portfolyosu	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN

Temel Hekimlik Uygulamalarının İçeriği, Öğrenme Düzeyleri

** Öğrenme Düzeyi Açıklama

1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar
2	Acil bir durumda kılavuz / yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar.
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda / olgularda uygulamayı* yapar.
4	Karmaşık durumlar / olgular da dahil uygulamayı* yapar
* Ön değerlendirmeyi / değerlendirmeyi yapar, gerekli planları oluşturur, uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını / toplumu bilgilendirir.	

Temel Hekimlik Uygulamaları (UÇEP-2020 Tablo 2.4.)		Öğrenme Düzeyi**	Ölçme ve Değerlendirme Yöntemi
	A. Öykü alma		Uygulama portfolyosu
1	Genel ve soruna yönelik öykü alabilme	4	
	B. Genel ve soruna yönelik fizik muayene		Uygulama portfolyosu
2	Antropometrik ölçümler	3	
3	Batın muayenesi	4	
4	Bilinç değerlendirme	4	
5	Çocuk ve yenidoğan muayenesi	4	
6	Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	4	
7	Kardiyovasküler sistem muayenesi	4	
8	Kas-İskelet sistem muayenesi	3	
9	Nörolojik muayene	3	
10	Solunum sistemi muayenesi	4	
	C. Kayıt tutma, raporlama ve bildirim		Uygulama portfolyosu
11	Aydınlatma ve onam alabilme	4	
12	Epikriz hazırlayabilme	4	

13	Güncel mevzuata uygun sağlık raporlarını hazırlayabilme	3	
14	Hasta dosyası hazırlayabilme	4	
15	Reçete düzenleyebilme	4	
16	Tedaviyi red belgesi hazırlayabilme	4	
	D. Laboratuvar testleri ve ilgili diğer işlemler		Uygulama portfolyosu
17	Direkt radyografileri değerlendirebilme	3	
18	EKG çekebilme ve değerlendirebilme	3	
19	Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme	4	
20	Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	3	
	E. girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar		Uygulama portfolyosu
21	Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme	4	
22	Akılcı laboratuvar ve görüntüleme inceleme istemi yapabilme	4	
23	Atel hazırlayabilme ve uygulayabilme	3	
24	Bandaj, turnike uygulayabilme	4	
25	Damar yolu açabilme	3	
26	El yıkama	4	
27	Hastanın uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	4	
28	IM, IV, SC, ID enjeksiyon yapabilme	4	
29	Kan basıncı ölçümü yapabilme	4	
30	Solunum fonksiyon testlerini değerlendirebilme	3	
31	Temel yaşam desteği uygulayabilme	4	
32	Uygulanacak ilaçları doğru şekilde hazırlayabilme	3	
33	Yüzeysel sütür atabilme ve alabilme	4	
	2F. Koruyucu hekimlik ve toplum hekimliği uygulamalar		Uygulama portfolyosu
34	Periyodik sağlık muayenesi (görme, işitme, metabolik hastalıklar, riskli grupların aşılınması, kanser taramaları)	4	
35	Topluma sağlık eğitimi verebilme	3	

	G. Bilimsel araştırma ilke ve uygulamaları		Uygulama portfolyosu
36	Bilimsel verileri derleyebilme, tablo ve grafiklerle özetleyebilme,	3	
37	Bilimsel verileri uygun yöntemlerle analiz edebilme ve sonuçları yorumlayabilme	2	
38	Güncel literatür bilgisine ulaşabilme ve eleştirel gözle okuyabilme	3	
39	Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygulayabilme	3	
	2H. Sağlık		Uygulama portfolyosu
40	Egzersiz ve fiziksel aktivite	4	
41	Sağlıklı beslenme	4	

UÇEP-2020 Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler Durumlar Listesinin Staj İçerindeki Örnekleri

ANA DURUM	ALT DURUMLAR
Sağlıklı durumları	a. Beslenme
	b. Fiziksel, zihinsel aktivite ve egzersiz
	c. Sedanter yaşam

Dönem 5 Spor Hekimliği Staj Programı

	1. HAFTA
Sorumlu Öğretim Üyesi	Doç. Dr. Sabriye ERCAN Prof. Dr. Cem ÇETİN
Pazartesi	SAAT: 08:30-12:00 Poliklinik SAAT: 13:30-16:30 Saha/Laboratuvar Uygulaması
Salı	SAAT: 08:30-12:00 Poliklinik SAAT: 13:30-16:30 Tedavi ünitesi
Çarşamba	SAAT: 08:30-12:00 Poliklinik SAAT: 13:30-16:30 Tedavi ünitesi
Perşembe	SAAT: 08:30-12:00 Poliklinik SAAT: 13:30-16:30 Tedavi ünitesi
Cuma	SAAT: 08:30-12:00 Poliklinik SAAT: 13:30-16:30 Bağımsız çalışma saati

Yararlanılacak Kaynaklar

1. SDÜ Tıp Fakültesi Fizik Muayene Kitabı. Erişim adresi:
<http://tip.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/101/files/fizik-muayene-kitabi-02092019.pdf>
2. Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Spora Katılım Belgesi Hazırlama Rehberi. Erişim adresi: <https://sporhekimlernernegi.org/files/files/Rehber.pdf>
3. Doç. Dr. Sabriye ERCAN, 'Spora katılım muayenesi'. Erişim adresi:
<https://youtu.be/YeV3ckzRxao>
4. Spor yaralanmaları, Güncelleştirilmiş 2. baskı, (Ercan, Sabriye; Dinçer Recep), SDÜ yayınevi, Isparta:2021
5. Kaynak olan diğer temel kitaplar ve makaleler öğretim üyesi tarafından sağlanır.